تبیین چگونگی شکل‌گیری آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران

فرخنده اجاق[الف*]، فرید قاسملو[ب]

[الف]کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی، بنیاد دایره المعارف اسلامی
[ب]بنیاد دایره المعارف اسلامی

چکیده

آرشیوها به عنوان یکی از محملهای اطلاعاتی ارزشمند به‌شمار می‌روند. از سوی دیگر پژوهشهای تاریخ پزشکی کاستی منابع اطلاعاتی موجود در این زمینه را آشکار ساخته است، هدف از مطالعه حاضر تبیین مبانی نظری چگونگی شکل گیری آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران است تا از طریق شکل‌گیری و ساماندهی آن یکی از محملهای موثر اطلاعاتی حوزه تاریخ پزشکی به‌وجود آید و از این رو افق نوینی در پژوهشهای تاریخ پزشکی گشوده شود. روش به‌کار رفته دراین مطالعه، پیمایش توصیفی است. تلاش نگارنده در این بررسی ارائه پیشنهاداتی در جهت طراحی آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران است تا ضمن حفظ تاریخ شفاهی پزشکی، دسترسی کاربران بالقوه به چنین اطلاعاتی ممکن و تسهیل شود. این پیشنهادات اصول کلی مجموعه سازی، سازماندهی و حفاظت و نگهداری منابع آرشیوی را در نظر دارد. لازم به‌ذکر است، مقاله حاضر تنها به ذکر اصول کلی بسنده کرده و به ذکر جزئیات در اجرایی شدن طرح نپرداخته است.

واژگان کلیدی: آرشیو شفاهی، تاریخ شفاهی، تاریخ پزشکی، سازماندهی منابع آرشیوی، فرهنگستان علوم پزشکی ایران.

تاریخ دریافت: تیر ۹۱
تاریخ پذیرش: شهریور ۹۱

مقدمه:

آرشیو به‌عنوان مقوله‌ای جدید در جهان امروز، منبع عظیمی برای اطلاع‌رسانی است. علاوه بر این پرداختن به آرشیو شفاهی به‌عنوان یکی از انواع آن در کشور ایران پدیده‌ای بسیار نوظهور است. اداره آرشیو شفاهی سازمان اسناد ملی ایران را می‌توان به‌عنوان نخستین اداره آرشیو شفاهی در ایران نام برد (۱)،که فعالیت خود را از تابستان ۱۳۷۲ شمسی زیر نظر مدیریت خدمات آرشیو آغاز کرده‌است. (۲)، از سوی دیگر با-توجه به اهمیت تاریخ شفاهی پزشکی ایران و فقدان آرشیو یا سازمانی که اقدام به گردآوری، سازماندهی و دسترس‌پذیری منابع تاریخ شفاهی پزشکی کرده باشد، اهمیت پرداختن به شکل‌گیری چنین نهادی را آشکار می‌سازد. از این‌رو پرداختن به مبانی نظری چنین طرحی، به‌عنوان شالوده آن، بااهمیت جلوه می‌کند. در این مقاله تلاش شده‌است ضمن پرداختن به اهمیت تهیه آرشیو شفاهی پزشکی ایران، طرح مقدماتی برای تاسیس و سازماندهی آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی از سوی فرهنگستان علوم پزشکی ایران ارائه گردد. بنابراین مطالعه حاضر در دو بخش قابل بررسی است. در مرحله نخست به چارچوب نظری و اهمیت پرداختن به چنین آرشیوی اشاره

* فرد مسئول مکاتبات: farkhondehojagh@yahoo.com

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

می‌گردد؛ و در مرحله بعد عناصر ضروری جهت اجرایی نمودن طرح مذکور به‌صورت کلی مطرح می‌گردد.

سئوالات اساسی پژوهش

۱. آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران چیست؟
۲. لزوم پرداختن به آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران چیست؟
۳. چگونه می‌توان آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران را بنا کرد؟
٤. چگونه می‌توان آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران را سازمان‌دهی کرد؟

روش بررسی:

مطالعه حاضر با استفاده از روش پیمایش توصیفی انجام گرفته‌است. در بخش نخست با استفاده از منابع مرتبط به اهمیت پرداختن به آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران پرداخته شده‌است. و در مرحله بعد گردش کار طراحی آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی فرهنگستان علوم پزشکی ایران ارائه شده‌است.

تعریف آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران و اهمیت پرداختن به آن

به منظور تعریف آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران لازم است ابتدا اجزای تشکیل دهنده این مفهوم تعریف شوند تا از طریق آن تعریفی جامع راجع به مفهوم مذکور ارائه گردد. آرشیوها مجموعه سازمان یافته‌ای از اسناد شامل نامه‌ها، کتاب-ها، نقشه‌ها، نوارهای صوتی، مواد دیداری و شنیداری هستند که به سبب ارزش دائمی‌شان حفظ شده‌اند. آرشیوها از مهمترین مراکز اطلاعاتی هستند که منحصرا بر اثر فعالیتهای سازمانی واحد، خانواده‌ای واحد، و یا حتی فردی واحد ایجاد می‌شوند و گسترش می‌یابند. (۳)،

آرشیو مواد دیداری و شنیداری یکی از انواع آرشیوهاست، که از لحاظ شکل و مواد اطلاعاتی شامل نوار صوتی، انواع فیلم، عکس، صفحه فشرده و پوستر است. همچنین آرشیو از نظر موضوعی یکی دیگر از تقسیمات آرشیوی است و آرشیوهایی را که وزارتخانه‌های مختلف به لحاظ موضوع و محور کاری خاص خود ایجاد می‌کنند می‌توانند به عنوان آرشیوهای موضوعی مطرح باشند. (٤)

تکیه بر اطلاعات شنیداری به‌عنوان شیوه جدید تحقیق تاریخی از اوایل قرن بیستم در اروپا مورد توجه قرار گرفته است. تحقیقهایی که به این شیوه انجام می‌گیرند گاه یک موضوع خاص تاریخ را هدف قرار می‌دهد و پیرامون آن با شخصیتهایی که خود در واقعه مورد نظر موثر بوده و یا از نزدیک شاهد و ناظر آن بوده‌اند مصاحبه به عمل می‌آورد، گاه نیز زندگی یک شخصیت را مورد بررسی قرار می‌دهد و با انجام مصاحبه با خود آن شخص و یا اطرافیان او به جمع‌آوری اطلاعات می‌پردازد به اطلاعاتی که از این طریق به‌دست می‌آید عبارت "تاریخ شفاهی" اطلاق می‌گردد. (۱)

آرشیو شفاهی اداره‌ای است که منحصرا به جمع‌آوری اطلاعات تاریخی از طریق انجام مصاحبه با شخصیتهای علمی، فرهنگی، هنری و سیاسی و غیره می‌پردازد و نیز آماده ارائه خدمات به محققان است (۱). به‌عبارت دیگر اداره‌ای که به گردآوری "تاریخ شفاهی" در هر رشته می‌پردازد، آرشیو شفاهی آن رشته محسوب می‌شود.

بسیاری از آرشیوهای معتبر جهان به انجام چنین مصاحبه-هایی در تکمیل اسناد مکتوب خود پرداخته‌اند. از جمله می-توان به آرشیوهای سنگاپور، ایتالیا، اسپانیا و آمریکا اشاره کرد. (۱)، در واقع اهمیت پرداختن به تاریخ شفاهی و در ادامه آن آرشیو شفاهی در این‌است که چون بسیاری از اطلاعات تاریخی ارزشمند در دسترس افراد سالخورده است و در اغلب موارد این اطلاعات در هیچ سندی ثبت نشده‌است لذا گردآوری آن‌ها از طریق انجام مصاحبه و نگهداری آن‌ها در قالب آرشیو شفاهی می‌تواند مفید باشد و تا حد زیادی پایایی آن را تضمین می‌کند.

در تعریف تاریخ پزشکی نیز چنین آمده‌است.

" پژوهش در زمینه‌های مختلف دانش پزشکی که امروزه نه به‌عنوان راه حل درمانی، بلکه به‌عنوان تجربه و دید تاریخی به آن نگاه می‌شود". (۵)

بنابراین آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران عبارت است از مجموعه‌ای از فایل‌های صوتی شامل تاریخ شفاهی پزشکی

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

ایران از دوره مشروطه تا کنون، که از سوی فرهنگستان علوم پزشکی ایران جمع‌آوری شده‌است. اطلاعات مضبوط در فایل-های صوتی از طریق مصاحبه با پزشکان سالخورده به‌دست می‌آید. این افراد را می‌توان شخصیتهای برجسته پزشکی معاصر ایران برشمرد.

هدف از گردآوری چنین آرشیوی حفظ اطلاعات تاریخ شفاهی است که نزد افراد قرار دارد تا از طریق آن بتوان چنین اطلاعاتی را ماندگار ساخت و در دسترس کاربران بالقوه آن قرار داد.

اهمیت تاسیس آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران

اهمیت تاسیس آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران از دو جهت قابل توجه است، ازجهتی می‌توان آرشیو شفاهی را به-عنوان منبع پژوهش یا منبع مطالعه تاریخ پزشکی مورد توجه قرار داد. در واقع با گردآوری چنین مجموعه‌ای، تاریخ پزشکی دوره‌ای از تاریخ ثبت و ضبط می‌شود که تاکنون به دلایل مختلفی این آثار مکتوب یا مضبوط نشده‌اند. به‌عبارت دیگر تاریخ شفاهی دوره زمانی معاصر (مشروطه تا کنون) را مجموعه‌ای از افراد تشکیل می‌دهند که خود تاکنون به ضبط دانسته‌های شخصی‌شان در زمینه پزشکی نپرداخته‌اند و باگذشت زمان امکان از بین رفتن این افراد و درنتیجه از دست دادن اطلاعات باارزش پزشکی وجود دارد. در واقع با تدوین آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی افق جدیدی در پژوهشهای آتی حوزه تاریخ پزشکی گشوده خواهد شد، بدین ترتیب که محققان می‌توانند از آرشیو شفاهی به‌عنوان منبع پژوهش خود استفاده کنند.

از سوی دیگر این سئوال مطرح می‌شود که چرا در حال حاضر آثار پزشکی قدیمی زیادی نظیر آثار مربوط به رازی یا ابن سینا در دسترس است، اما راجع‌به تاریخ معاصر پزشکی آثار مکتوبی وجود ندارد. شاید علت این امر وجود آثار ترجمه‌ای باشد. در واقع آثار کهن پزشکی توسط اروپاییان نگاشته شده‌است. به سخن دیگر اروپاییان همواره به تاثیر پزشکی بر سرزمینشان توجه کرده‌اند و آثاری را که از هر جهت تاثیری بر سرزمینشان داشته نگاشته‌اند در حالی که به نظر می‌رسد تاریخ معاصر پزشکی ایران تاکنون تاثیر خود را بر اروپا نشان نداده، و از این‌رو تاکنون مورد توجه آنان قرار نگرفته است.

کوتاه سخن اینکه آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران مانند هر سازمان آرشیوی دیگر دارای ارزش فرهنگی و تاریخی خواهد بود. زیرا از جهتی نوعی از منابع تاریخی را جمع‌آوری نموده و از سوی دیگر افقی نوین در پژوهشهای آتی تاریخ پزشکی گشوده خواهد شد.

پیشنهاداتی برای طرح مقدماتی آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران، از گردآوری منابع تا سازماندهی آرشیو

آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران یکی از آرشیوهای مواد دیداری و شنیداری است. از این‌رو لازم است کلیه اموری که جهت سازماندهی و حفاظت از سایر آرشیوهای دیداری شنیداری به‌عمل می‌آید در این آرشیو نیز به‌کار گرفته شود. نخستین مرحله در اجرای هر پروژه سیاست‌گذاری و برنامه-ریزی درباره ابعاد مختلف طرح است. جان هانر(Jon Hunner) و همکارانش چند موضوع مورد توجه در برنامه‌ریزی پروژه-های تاریخ شفاهی ذکر کرده‌اند. (٦)، این موارد عبارتند از:

مشخص کردن هدف و مقصود پروژه: درواقع باید سیاهه-ای از اهداف سازمان مادر از اجرای پروژه تهیه شود. به‌طور کلی هدف از تاسیس آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران، گردآوری مجموعه کاملی از منابع شفاهی تاریخ پزشکی، از طریق مصاحبه با افراد است.

انتخاب مصاحبه کننده و اینکه چه کسی تصمیم می‌گیرد با چه کسی مصاحبه شود؟ براساس سیاستگذاری سازمان مادر گروهی از صاحبنظران، افراد واجد شرایط را جهت انجام مصاحبه به پرسشگر معرفی می‌نمایند. بهترین حالت زمانی است که بیشترین گستره نمونه‌های مصاحبه شوندگان انتخاب شود نه فقط مسن‌ترین افراد بلکه هرکسی که به حصول اهداف پروژه کمک می‌کند. برای آشنایی با مهارتهای مصاحبه تاریخ شفاهی مراجعه شود به:

" مهارتهای مصاحبه تاریخ شفاهی". ترجمه شفیقه نیک نفس. گنجینه اسناد. ش ٦٥. (زمستان ١٣٨٤). ص ٩٠-٩٤

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

۱. تنظیم زمان مصاحبه‌کنندگان برای ضبط مباحث وانجام مصاحبه
۲. انتخاب فرد مصاحبه‌کننده
۳. انتخاب مکان مصاحبه
٤. تهیه تجهیزات مورد نیاز، در واقع باید از مناسب بودن وسایل ضبط و قدرت مناسب آنها اطمینان حاصل شود.
۵. مشخص کردن محل تامین هزینه‌های پروژه

در مرحله بعد پرسشگر اقدام به انجام مصاحبه خواهد نمود.

پیشنهاد می‌شود فایل‌های صوتی در قالب سی‌دی‌رام تهیه شوند زیرا چنین قالبهایی به‌عنوان بهترین وسیله برای تولید و ایجاد آرشیوهای مدارک اعم از متنی، تصویری یا صوتی با امکان بازیابی سریع و مناسب شناخته‌شده است. (۷)، از مزایای دیگر سی دی رام که موجب شد سی دی رام به‌عنوان محمل اطلاعاتی مناسب این طرح معرفی گردد می‌توان به قابلیت استفاده و دستیابی، ظرفیت ذخیره، انعطاف‌پذیری، روزآمد بودن، قابلیت استفاده شخصی و فردی، صرفه‌جویی در فضا و زمان، تقلیل هزینه‌ها، قابلیت اطمینان، قابلیتهای بازیابی و تجسس، قابلیت سازگاری و قابلیت تکثیر بودن اشاره کرد. (۸)

پس از گردآوری سی‌دی رام، لازم است سایر وظایف یک سازمان آرشیوی اجرا شود. سیاستگذاری، شناسایی و دریافت، ارزشیابی، ثبت، طبقه‌بندی، خدمات اطلاع‌رسانی، حفاظت و نگهداری عمده‌ترین وظایف هر سازمان آرشیوی هستند. (٤)

سیاست‌گذاری: سیاست‌گذاری اولین گام در ایجاد یک مرکز و یا موسسه آرشیوی است. بدون روشن شدن اهداف اصلی ایجاد یا ادامه کار یک موسسه آرشیوی، انجام هرگونه اقدامی بی‌مورد است. (٤)، معمولا سازمان مادر مسئولیت سیاستگذاری هر سازمان و بخشهای تابع آن سازمان را به‌عهده دارد.

به‌نظر می‌رسد مسئولیتهای مربوط به سیاستگذاری، شناسایی و ارزشیابی آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی بر عهده فرهنگستان علوم‌پزشکی باشد.

ثبت: یکی دیگر از وظایف سازمان آرشیوی ثبت مواد موجود است. ارزش ثبت در این است که مشخص می‌کند مجموعه در چه رابطه‌ای تهیه شده‌است و موضوع آن چیست . این عمل باعث تسهیل انجام وظایف بعدی مانند طبقه‌بندی و تنظیم و توصیف می‌شود. (٤)

طبقه‌بندی: در مراکز و سازمان‌های آرشیوی عمدتا از روش نمایه‌سازی برای طبقه‌بندی استفاده می‌شود. (٤)، در سازمان-دهی مدارک اطلاعاتی همواره توجه به دو اصل ضروری است نخست اینکه مدارک باید فهرست‌نویسی توصیفی شوند که در آرشیو شفاهی می‌توان این بخش را شامل نام مصاحبه شونده، مدت زمان مصاحبه، تاریخ و محل مصاحبه و نیز فرد مصاحبه کننده در نظر گرفت و در فهرست‌نویسی تحلیلی به نمایه‌سازی مصاحبه پرداخت و محتوای اطلاعاتی مصاحبه را بر اساس کلیدواژه‌ها توصیف و تحلیل کرد.

باتوجه به این‌که حجم مجموعه آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی بسیار کوچک است توجه به نمایه سازی مجموعه سازی به منظور بازیابی اهمیت زیادی پیدا می‌کند. از این رو توجه و دقت در ثبت دقیق موضوعات مورد مصاحبه و افراد مصاحبه شونده به شکلی که با سهولت قابل بازیابی باشد ضروری است. برای مطالعه بیشتر در زمینه فهرستنویسی آرشیو شفاهی مراجعه کنید به:

صالحی فشمی، پیمانه. "شیوه فهرستنویسی، رده بندی و آماده سازی منابع تاریخ شفاهی". گنجینه اسناد. ش ٦١ (بهار ۱۳۸۵) ص ۱۰۲-۱۱۰

استفاده از شماره ثبت مصاحبه‌ها به‌عنوان کد بازیابی در کنار مدخل‌های نمایه‌ای که شامل موضوعات مورد مصاحبه و اسامی خاص موجود در مصاحبه است، می‌تواند روش مناسبی جهت بازیابی باشد.

خدمات اطلاع رسانی یا دسترس‌پذیری: در این مرحله باید سیاستگذاریهای سازمان مادر را در نظر داشت که این خدمات به چه کسانی و در چه سطحی ارائه شوند.

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

حفاظت و نگهداری: در واقع پیش‌گیری از آسیب دیدن مدارک و فراهم آوردن شرایط فیزیکی و محیطی مناسب از مهمترین وظایف سازمان آرشیوی است بنابراین توجه به عوامل فیزیکی و شیمیایی آسیب رسان به آرشیو مورد نظر ضروری است. به عبارت دیگر توجه به دما، نور، رطوبت و نیز دقت در انتخاب جعبه‌های مناسب جهت نگهداری سی‌دی‌ها ضروری است. برای مطالعه بیشتر در مورد نحوه حفاظت و نگهداری مجموعه آرشیو شفاهی مراجعه کنید به

پدرام، نرگس. "محافظت و نگهداری از سی دی ها". مرمت و پژوهش. ش ۱. (پاییز و زمستان ۱۳۸۵). ص ۹۹-۱۰٤.

پیشنهاداتی جهت گردش کار تهیه آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی

مرحله۱. مصاحبه

مرحله ۲. شناسایی ادوات

مرحله ۳. شناسایی موسسات

مرحله ٤. شناسایی متون و منابع

مرحله۱. مصاحبه

الف. رهنمون منطقی مصاحبه و اهداف مصاحبه

۱. شناسایی روش تربیت پزشکان
۲. شناسایی متون تخصصی که درس داده می‌شوند
۳. شناسایی ادوات کمک آموزشی تدریس
٤. شناسایی استادان و نامداران هر منطقه یا هر دوره تاریخی
۵. شناسایی مهمترین بیماریها، یادکرد همه‌گیریها؛ یادکرد مهمترین بیماران
٦. ایجاد پیوند تاریخی بین وقایع عصر هر پزشک مورد مصاحبه با زندگینامه اش

ب. نوع کلی سوالات در هر مصاحبه

۱. خود را معرفی کنید و بگویید چگونه وارد عرصه پزشکی (جراحی، روان‌پزشکی و...) شدید؟
۲. آیا در عصری که شما زندگی می‌کردید (دوران طفولیت، نوجوانی، جوانی و تحصیل در دانشگاه) افرادی بودند که از طریق سنتی بیماران را معالجه کنند؟ خود شما به هر دلیلی به این افراد مراجعه کرده‌اید؟
۳. چگونه و از چه طریقی به دانشکده پزشکی وارد شدید؟
٤. چه متونی را و بر اساس چه دوره‌های آموزشی آموخته‌اید؟
۵. مهمترین استادان شما چه کسانی بودند؟ آن‌ها در کجا تحصیل کرده بودند؟ آیا استاد غیر ایرانی نیز داشتید؟
٦. در دوران تحصیل و در دانشکده از چه وسایل کمک آموزشی استفاده می‌کردید؟ (به جز دوران حضور در بیمارستان و کارآموزی)
۷. پس از دوران فارغ التحصیلی چه کاری انجام می‌دادید؟ تا هنگام بازنشستگی در کجاها به پزشکی پرداخته‌اید؟
۸. وضع مردم در نقاطی که کار می‌کردید چگونه بود و مهمترین دغدغه‌های آنان از نظر پزشکی چه بود؟
۹. مقدار حق الزحمه پزشکی چقدر بود و این حق الزحمه چگونه پرداخت می‌شد؟
۱۰. مهمترین بیماران شما چه‌کسانی بودند؟
۱۱. مهمترین خاطراتی که از دوران فعالیت پزشکی داشتید ذکر کنید؟

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

۱۲. یک سوال اختیاری در مورد بدترین یا بهترین خاطرات، بهترین یا بدترین محل فعالیت در نظر گرفته شود.

۱۳. آیا تصویر، سند یا نسخه و حکمی از دوران کار دارید؟

مرحله ۲. شناسایی ادوات

الف. رهنمون منطقی این بخش و هدف آن

۱. شناسایی وسایل و ادوات پزشکی هر عصر

۲. اطلاع از وجود این وسایل در حال حاضر و انتقال آن به موزه یا نمایشگاه

ب. نوع کلی سوالات و جستجوها در این قسمت

۱. وسایل کار چگونه بودند؟

۲. وسایل کار ساخت کدام کشور بودند؟

۳. آیا دوره آموزشی خاصی برای کار با آن‌ها در نظر گرفته می‌شد؟

٤. نیروی اصلی کار چه بود؟ نیروی برق یا چیز دیگر؟

۵. آیا عکسی از وسایل یا هنگام کار با وسایل دارید؟

٦. آیا از نگهداری این وسایل در حال حاضر اطلاع دارید؟

۷. آیا در وسایل شخصی شما نمونه‌ای از این وسایل وجود دارد؟ آیا تمایلی به فروش یا اهدای آنها وجود دارد؟

مرحله ۳. شناسایی موسسات

الف. رهنمون منطقی این بخش و هدف آن

۱. شناسایی از وجود موسسات آموزش پزشکی

۲. چگونگی پرداختن به کار در این موسسات

۳. بررسی نقش آن موسسه در تکامل دانش پزشکی هر عصر

ب. نوع کلی سوالات و جستجوها در این قسمت

۱. درباره موسسه‌ای که در آن درس خواندید گزارشی کلی (شامل مکان جغرافیایی، سابقه کار، چگونگی افتتاح یا تاسیس) ارائه دهید؟

۲. شما در چندمین دوره آموزشی این موسسه مشغول به آموزش شدید؟

۳. وضع عمومی آموزش چگونه بود؟

٤. وضع عمومی امکانات موسسه چگونه بود؟

۵. آیا تصویری از موسسه دارید؟

٦. آیا ساختمان موسسه هنوز پابرجاست؟

۷. آخرین باری که به این موسسه مراجعه کردید کی بود؟

مرحله٤: شناسایی متون و منابع

الف. رهنمون منطقی این بخش و اهداف آن

۱. آگاهی از عنوان و نوع متون تدریس شده در هر دوره

۲. آگاهی از رواج ترجمه یا تالیف متون آموزشی

ب. نوع کلی سوالات در این بخش

۱. چه متونی را در سال‌های مختلف مطالعه می‌کردید؟

۲. فرایند آموزش (از دید تئوری و نظری) چگونه انجام می‌شد؟

۳. آیا از این متون اکنون چیزی در اختیار دارید؟

٤. آیا مایل به فروش یا اهدای این متون هستید؟

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

نتیجه‌گیری:

آرشیو شفاهی تاریخ پزشکی ایران مجموعه‌ای از فایل‌های صوتی شامل تاریخ شفاهی پزشکی ایران است که از سوی فرهنگستان علوم پزشکی ایران و از طریق مصاحبه گردآوری شده‌است. به دلیل سهولت و سرعت بازیابی و نیز دسترس پذیری آسان، سی دی رام به‌عنوان منبع ذخیره سازی پیشنهادی آرشیو شفاهی معرفی گردید. در مرحله بعدی و پس از تدوین مبانی نظری آرشیو شفاهی اصول کلی اجرایی کردن طرح، شامل سیاستگذاری، ثبت، طبقه‌بندی و حفاظت و نگهداری مجموعه گردآوری شده حائز اهمیت خواهد بود که از طریق سیاستگذاریهای سازمان مادر و نیز اصول کلی سازمانهای آرشیوی به آن‌ها پرداخته می‌شود.

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]

REFERENCE:

1. Niknafs, Shafiqeh. "Tourism and oral Archive: Interview with Professor Ali A. Mostafavi," Ganjineh Asnad, Year 4, the first and second book. 1373. Pp. 53-63.
2. Niknafs, Shafiqeh. "Understanding the Oral Archive". Ganjineh Asnad, No. 15. 1373. Pp. 92-94.
3. Smiei, Mitra (1385), "archive", Encyclopedia of library and information science, vol 1, Tehran: National Library, 1385, P 19.
4. Fadaei, Gholamreza. (1384), Introduction to Understanding archival documents, Tehran: Samt Pub, 1384. Pp. 74-75, 92, 112-115.
5. Ghassemlou, Farid, "Research in the field of medical history, a step in the proposed theoretical requirements for the provision of resources", Journal of Islamic and Iranian traditional medicine, Year 1, No. 1, 1389, P 10.
6. Haner et al, "A method oral history", translated by Shafiqeh Niknafs, Ganjineh Asnad, No. 64. 1385. Pp. 174-176.
7. Taghavi, Mahdi. "A new tool to store and retrieve information (CD)" Faslnameh Ketab, No. 26, 1375, P 53.
8. Sediq Behzadi, Mandana. " Notification of new media (CD)" Faslnameh Ketab, No. 2, 1369, Pp. 333-337..

[Downloaded from jiitm.ir on 2026-11-10]